proLékaře.cz | 11.11.2026

Zpráva z kurzu mikrodialýzy v Praze

18. a 19. května 2009 se v Praze uskutečnil kurz mikrodialýzy v intenzivní péči a chirurgii pořádaný firmou CMA Microdialysis ve spolupráci s Neurochirurgickou klinikou Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem. Kurzu se zúčastnili lékaři z Evropy, Izraele, Kanady i Japonska. Cílem bylo seznámit účastníky s principy a možnostmi využití mikrodialýzy v různých oborech medicíny. Hlavním přednášejícím byl profesor Urban Ungerstedt, který vyvinul mikrodialýzu a aplikoval ji do oblasti laboratorního a následně i klinického experimentu. Spolupřednášejícím pak byl profesor Carl-Henrik Nordström, neurochirurg z Lundu, jenž uvedl mikrodialýzu do oblasti neurointenzivní péče; zároveň je profesor Nordström autorem tzv. Lund konceptu v léčbě intrakraniální hypertenze u neurotraumat.

První část semináře se týkala představení základních principů mikrodialýzy. Všeobecný úvod obstaral profesor Ungerstedt. V druhé polovině dne se frekventantanti rozdělili na dvě skupiny: zájemce o neurointenzivní péči, a ti ostatní (periferní tkáně: kardiovaskulární, plastická chirurgie, tuková tkáň, gastrointestinální trakt, farmakokinetika léků apod.). Neurointenzivní část vedl profesor Nordström, druhou skupinu pak profesor Ungerstedt. Oba lektoři vysvětlili metody aplikace katétrů pro jednotlivé obory v praktických ukázkách (na pomerančích), přičemž následovala možnost praktické zkoušky. Druhý den pokračovaly obě skupiny opět rozděleně. V neurointenzivní péči se profesor Nordström zabýval převážně užitím mikrodialýzy u pacientů se subarachnoidálním krvácením a těžkým traumatem mozku. Naše klinika pak přispěla po dohodě s organizátory krátkým sdělením s vlastními zkušenosti a praktickými radami se zaváděním nejen mikrodialýzy v neurointenzivní péči, ale též s měřením ptiO$_2$ přístrojem Licox a CBF pomocí analyzátoru Hemedex. Uvedli jsme

Obr. 1. Profesor Nordström v praktické části neurointenzivní sekce kurzu mikrodialýzy vysvětluje metodu implantace katétru mikrodialýzy.

hlavně naše počáteční problémy a těžkosti z praxe, abychom pomohli jiným pracovištím s úspěšnou implementací systému. Tento praktický přístup byl přijat velmi kladně. Ústecká neurochirurgie v rámci neuromonitoringu u traumatického poranění mozku se jistě může zařadit mezi přední centra v mezinárodním měřítku.

Tento seminář se tradičně koná 1–2krát ročně na různých místech světa již několik let. Letos byla poprvé vybrána Česká republika a ústecká neurochirurgická klinika jako spoluhostitel vzhledem k naší tříleté zkušenosti s mikrodialýzou. Seminář se konal na švédské ambasádě v Praze. Toto místo jistě pozitivně přispělo ke zdárnému průběhu semináře. Výhled na pražské panorama z balkonů ambasády během nádherných slunných dnů byl pro většinu účastníků velmi příjemným zpestřením celého kurzu.

Slavnostní večeře se v pondělí konala také na švédské ambasádě. Inspirující bylo zejména poslouchat „vynálezce" mikrodialýzy, profesora Ungerstedta. Jeho vyprávění o cestě od prvních let vědce (pracoval mimo jiné jako „osobní histolog" Larse Leksella!) až po přenesení jeho nápadů do klinické praxe bylo nesmírně poučné. Jedním z inspirujících závěrů jeho vyprávění byl i názor, že dnešní věda potřebuje „kreativní až bláznivé vědce", neboť současný vědecký svět je příliš „sešněrován v poutech" takovými „modlami", jako jsou impakt faktor či citační index.

Lze uzavřít, že seminář byl jistě povedenou akcí s dobrou propagací nejen České republiky, ale i české neurochirurgie.

MUDr. Aleš Hejčl,
doc. MUDr. Martin Sameš, CSc.
Neurochirurgická klinika UJEP, Ústí n. Labem